

Una porta a l'univers albertià

Text > JOAN VICENS I TARRÉ

No és habitual que un pintor, abans de plasmar el seu art sobre la tela, escrigui els seus quadres. Doncs això és el que va crear Josep Albertí Corominas, *l'Albertí*, com és conegut a la seva ciutat natal, Sant Feliu de Guíxols. Uns textos que ell anomena *treballs* i que recullen les idees d'un jove Albertí de vint-i-pocs anys que inicia la seva carrera artística.

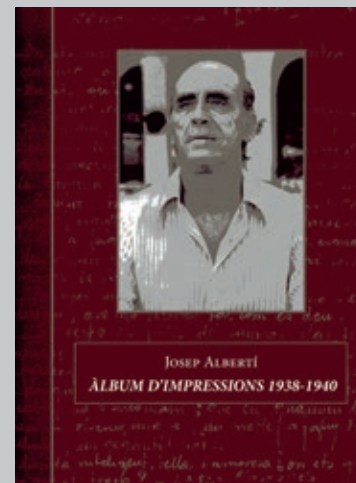
Àlbum d'impressions 1938-1940 és la transcripció i l'estudi d'aquests treballs inèdits. Una sèrie de textos del pintor, escrits a màquina i a mà entre el 22 d'agost de 1938 i el 3 de maig de 1940, en plena Guerra Civil, i descoberts per la historiadora de l'art Sònia Agüera, que els va estudiar durant la preparació de la seva tesina l'any 2010. La funció d'aquests textos era donar resposta a la necessitat d'expressar-se a través de la pintura en un moment en què era impossible fer-ho per aquesta via. Davant la necessitat de plasmar les seves impressions i no poder-ho fer en pinzellades de colors, Albertí va servir-se de les paraules.

L'autora de l'estudi relaciona aquests treballs amb l'univers pictòric de l'Albertí, tot obrint una porta que ens hi endinsa; un univers entre oníric i real i una manera molt personal d'observar

el món. Les persones que van conèixer l'Albertí coincideixen que, ja de molt jove, més que raonar les coses amb paraules, les dibuixava. Quan tenia necessitat d'expressar el que li sortia de dins, utilitzava els recursos que tenia a mà; uns recursos que sempre van ser escassos i anaven units a les circumstàncies viscudes pel personatge.

Sempre s'ha dit que si hagués tingut més oportunitats, l'Albertí hauria aconseguit un reconeixement artístic més important, a l'altura d'altres artistes catalans universals. Una realitat que no podem canviar, però que no per això hem d'oblidar, ans al contrari. L'Albertí, quan es va morir, va deixar la ciutat de Sant Feliu de Guíxols com a hereva universal de tot el seu llegat, format per la seva casa-estudi i per tota la seva obra.

El treball que tenim avui a l'abast s'inicià l'any 2010, com hem dit, amb la tesina que l'autora va fer a la Universitat de Girona, i va continuar l'any 2013, en què es va commemorar el centenari del naixement de Josep Albertí. Fou aleshores que Alfons Hereu, amic i marmessor testamentari del pintor, va esperonar Sònia Agüera perquè publicés aquests treballs trobats a l'Arxiu Municipal de la ciutat, durant la inauguració de l'Any Albertí. La recerca va

ALBERTÍ, Josep. *Àlbum d'impressions 1938-1940*. Sant Feliu de Guíxols: Amics del Museu d'Història, 2022. 223 p.

culminar finalment el 2022 amb l'edició d'aquest *Àlbum* a càrrec de l'Associació dels Amics del Museu d'Història de Sant Feliu de Guíxols i la impressió de Gràfiques Bigas.

Es tracta d'una iniciativa molt lloable per part d'aquesta entitat, ja que permet augmentar la bibliografia sobre el pintor, que es mereix un reconeixement que ha trigat massa a arribar, però que finalment li fa justícia.

Desitgem, doncs, que ben aviat sigui realitat un espai museogràfic adequat dedicat a qui va ser un artista local amb unes possibilitats universals, que van quedar estroncades per un conflicte armat i per una realitat social de carestia.

Girona: un passat fet de pedra

Text > NÚRIA SURRELL

Si una cosa és característica de Girona i atrau riuades de turistes cada any és el seu centre històric medieval. Els carrers estrets, les cases i parets de pedra i les portes i finestres del Barri Vell, coronades amb arcades i decorades amb columnes. Tota aquesta arquitectura guarda una història molt valuosa de la ciutat: l'època d'esplendor de les pedreres de Girona. Això és el que explora el llibre *La pedra de Girona: L'esplendor del marbre blau*, escrit pels historiadors Miquel Àngel Fumanal Pagès (Barcelona, 1976) i Jordi Sagrera i Aradilla (Girona, 1965).

El llibre fa un recorregut al llarg de vuit segles per fer tribut a l'ofici responsable de la singularitat i la bellesa de la ciutat. La pedra de Girona, la calcària nummulítica ametllada, també coneguda com a *marbre blau* per les seves tonalitats, va ser un mineral molt apreciat durant l'època medieval, i així es fa palès al llarg dels capítols d'aquest assaig històric que s'esplaia generosament en els segles medievals, però que també explora l'època moderna i, breument, els segles XIX i XX. Del segle XII en endavant, i durant cinc-cents anys de grandesa, Girona va ser el cen-

tre productor i exportador de pedra més important de la Corona d'Aragó. L'obra aconsegueix ser un passeig per la història i alhora pels carrers i l'arquitectura de la ciutat i dels gironins. El lector hi descobreix la importància d'aquest material en el desenvolupament de la ciutat: es fa evident que les parets de Girona respiren història.

Els autors utilitzen un llenguatge planer, entenedor, divulgatiu fins i tot, però sense perdre en cap moment el rigor i la qualitat de les descripcions. Tot el contrari: el llibre està farcit de dades i detalls precisos, ben documen-